

ЗНАЧЕННЯ ІКТ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Кривонос Мирослава

асистент

Кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Швидкі темпи інформатизації сучасного суспільства істотно вплинули і на освітній процес. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні натеper є звичним і необхідним. Володіння на належному рівні засобами ІКТ є однією з вимог професійної підготовки кожного фахівця. Тому підготовка майбутнього педагога до використання засобів ІКТ у своїй практичній діяльності є досить актуальною.

Приділення значної уваги формуванню інформаційної культури та розвитку комп'ютерної грамотності при вивченні ІКТ майбутніми педагогами має ключове значення. На сучасному етапі стрімких перетворень до всіх учасників освітнього процесу висуваються певні вимоги: високий рівень володіння цифровими технологіями, уміння безпосередньо використовувати їх у професійній діяльності, підвищення свого фахового рівня, готовність до постійного вдосконалення та навчання впродовж життя. Окрім володіння ІКТ, важливо формувати цифрову компетентність, яка включає критичне мислення, інформаційну грамотність, комунікативні навички в цифровому середовищі та етичне використання технологій.

Тому окрім базової теоретичної підготовки майбутнього фахівця з певної галузі знань, важливими є також і практичні навички вчителя організувати і провести навчальне заняття з використанням комп'ютерних засобів і технологій, організація і проведення занять за дистанційною формою навчання, використання готових електронних навчальних матеріалів, уміння розробляти власні електронні посібники, створення та підтримка освітнього веб сайту тощо. Майбутні педагоги повинні вміти використовувати платформи для відеоконференцій, створювати онлайн-курси, організовувати віртуальні класи та ефективно комунікувати з учнями в онлайн-середовищі.

Для ефективного використання засобів ІКТ в освітньому процесі майбутні фахівці повинні вміти застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в процесі підготовки, аналізу, зміни освітнього процесу, добирати найраціональніші методи і засоби навчання, ефективно поєднувати традиційні форми і методи навчання із цифровими технологіями.

Важливим в умовах сьогодення є вміння користуватися можливостями хмарних технологій. Адже хмарні технології надають доступ до великої кількості освітніх ресурсів, дозволяють спільно працювати над проектами та зберігати дані в безпечному місці. Тому майбутні педагоги повинні вміти використовувати хмарні сервіси для створення та обміну навчальними матеріалами.

Надважливим завданням закладу вищої освіти є формування та розвиток у сучасної молоді таких навичок, як пошук, аналіз та синтез інформації, критичне мислення та вміння самостійно навчатися. Адже в умовах сьогодення професійна діяльність молодого фахівця не є сталою на весь період його трудової діяльності, а, навпаки, потребує безперервного навчання, постійного зростання власного професійного рівня та підвищення кваліфікації. Використання ІКТ змінює мету та зміст освіти, оновлюючи методи й організаційні форми навчання, дає можливість поєднувати всі елементи традиційного навчання з інформаційно-комунікаційним доповненням. Здобувачі освіти ж, в свою чергу, чітко усвідомлюють необхідність застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні та в своїй подальшій професійній діяльності.

Вкрай важливим є також розвиток медіаграмотності у здобувачів освіти. Вміння критично аналізувати медійний контент, розрізняти фейки та маніпуляції є необхідними навичками в сучасному інформаційному суспільстві. Потрібно приділяти значну увагу і оцінюванню достовірності інформації, вмінню захищати персональні дані та дотримуватися правил безпеки в Інтернеті. Особливу увагу слід приділити етичним аспектам використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, таким як авторське право, конфіденційність даних та цифрова етика.

Тому головними перевагами використання засобів ІКТ в освітньому процесі при підготовці майбутніх педагогів можна виділити наступні:

- можливість вибору викладачем найбільш прийнятної для нього методики викладання;
- формування у здобувачів освіти вміння моделювати, проектувати, конструювати;
- створення умов для індивідуального і диференційованого навчання;
- підвищення науковості, доказовості експериментів і досліджень;
- активна участь здобувачів освіти в освітньому процесі, що сприяє посиленню мотивації навчання;
- розвиток творчих здібностей, дослідницьких навичок, інженерного мислення;
- підвищення об'єктивності контролю знань;
- посилення інформативної ємності і наочності навчального матеріалу;
- підвищення доступності освіти для людей з особливими потребами;
- створення можливостей для навчання в будь-який час і в будь-якому місці;
- підвищення зацікавленості здобувачів освіти до навчання.

Проте, не дивлячись на велику кількість позитиву, можемо виділити і деякі негативні фактори використання ІКТ в освітньому процесі. Зокрема, це:

- можливі технічні проблеми та неполадки;
- ризик формування залежності від гаджетів;
- інформаційне перевантаження;
- зменшення живого спілкування між учасниками освітнього процесу;
- негативний вплив на здоров'я;

–фінансові витрати.

Тому під час організації освітнього процесу важливо враховувати ці недоліки та вживати заходів для їх мінімізації.

Загалом, можна зробити висновок, що ІКТ відіграють важливе значення у системі фахової підготовки майбутнього педагога. Вміння використовувати засоби ІКТ у своїй практичній діяльності повинні сприяти тому, щоб майбутній учитель сучасного закладу загальної середньої освіти був ініціатором щодо використання ІКТ, грамотним користувачем мережі Інтернет, і розробником власних освітніх інформаційних ресурсів та проєктів.

Таким чином, можна стверджувати, що впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес є ефективним методом, який відповідає викликам сучасності.

Список використаних джерел

1. Данилевич Ю., Наумова Л., Мілевська-Вовчук Л. Роль інформаційно комунікативних технологій у навчальному процесі. Медична освіта. 2021. № 1. С. 83–88.
2. Ребенок В., Торубара О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій майбутніми викладачами в освітньому процесі закладу вищої освіти. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. 2023. № 1 (1). С. 29–35.
3. Воронкін О. С. Інформаційно-комунікаційні технології у вищій освіті як об'єкт психологопедагогічних досліджень (друга половина ХХ – початок ХХІ століття). Інформаційні техноло- Серія: Соціальні комунікації, 2022 р., № 2 (50) 143 гії в освіті. 2015. Вип. 22. С. 57–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2015_22_7 (дата звернення: 04.03.2025)